

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Nagyban: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Kisbani: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő: **Kiadó** Laptulajdonos
 Rudnyánszky Gyula. László József.

Egyesszám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

Magyarország gabona termése.

— július 26.

Aggózó reménységgel várta a magyar gazdaközönség a földművelésügyi miniszter által kiadott hivatalos jelentés megjelenését, a mely szerint ad az ország idei várható termésének mennyiségéről és minőségéről. A mi természetesen és magától értetődő dolog, ha figyelembe vesszük azt, hogy Magyarországon az önlakosságnak közel 70%-a tisztán a földtől nyeri boldogulását és a föld termése adja meg egyedüli jövedelmi forrását.

Hiszen nincs még egy állam a föld kerekén, a hol a nép úgy oda lenne kényszerítve a föld műveléséhez, mint a magyar, a hol az ipar és a kereskedelem csak gyermekéveit élve, mindenki a földtől nyeri kenyerét. És egy rossz termési év tönkretette az egész nemzet reményét, existenciáját.

Kétszeres tehát az örömünk, a midőn a jelentésből megtudjuk azt, hogy egyes vidékeket kivéve — bár nem kitűnő, de közepes jó termést adott az Ur, a földet turó, föld munkálásával foglalkozó magyarnépnek, és hogy az idei termelésünk úgy mennyiségileg, mint minőségileg jóval túlszárnyalja a tavalyt év termését.

Pedig a június havában uralkodott tulsok szárazság és aszály, valamint a július havában uralkodott nagy zivatar és jégeső nagyban csökkentette a terméskilátást, a mely vidékeken, mint például a dunántuli Bácskában és a délvídeken kitűnőnek ígérkezett és a hegyes felvidék népeit is kecsgettette. A felvidékre különösen a júliusi jégeső hozott szerencsétlenséget, a mely a letermékenyebb Vág, Hernád és Poprád völgyét sújtotta leginkább és így ezt a lakosságot érte várokozásában némi csalódás.

A Dunántulon a szárazság és a jégeső különösen Sopron, Győr, Vas, Baranya- és Somogy megyékben, valamint Muraközben és Zalamegyékben vitt nagy pusztulást véghez, dacára ennek ezen a vidéken az átlagos termés a 10—11 métermázsza között váltakozott és 6—8 métermázsza országos átlagot ért el, a mely normális viszonyok között az átlagos 13 métermázszaat érte volna el. — Ugyanez áll a Duna-Tisza, valamint a Tiszántuli vidékekre is, hol a szárazság különösen a szem kifejlődése hátrálta nagyban.

A különösen káros időjárási viszonyok dacára az aratás — bár az egész időszak alatt sok aggodalom között voltak a gazdák — elég jól sikerült; úgy az őszi, mint a tavalyiak, főképp mennyiségileg közepeszerű jó terméssel fizettek, míg minőségileg nagyon jól sikerültek. Voltak ugyan panaszok ezáltal is, de azok mindinkább elhalgattak és a gazdák legtöbbször az év eredménye a korábbi várakozást elérte.

A károsodások, párhuzamban állítva azzal a sok aggodalommal és az eleinte mutatkozott nagy látzó pusztulásokkal szemben, kisebbek, bár terményenként még mindig 2-5 %-ra tehető, azonkívül, hogy a tél folyamán kipusztult őszi vetések területe a búzánál 53.000 kat. holdra, és rozsnál 37.320 kat. holdra becsültetett.

Magyarország gabonatermése kerek összegben veve a következő eredményt adja:

Buza:		
learatott terület kat. hold.	várható összes termés	métermázsza:
1905-ben 6.031.546.		41.640.000.
1904-ben 6.138.216.		37.300.000.
1903-ban 6.153.525.		44.955.000.

Rozs:		
1905-ben 1.979.546.		13.386.800.
1904-ben 2.107.026.		11.983.600.
1903-ban 2.118.712.		13.951.200.

Árpa:		
1905-ben 1.817.127.		12.758.125.
1904-ben 1.894.656.		10.870.000.
1903-ban 1.908.593.		14.110.500.

Zab:		
1905-ben 1.787.809.		11.536.000.
1904-ben 1.812.134.		9.119.180.
1903-ban 1.887.650.		12.754.300.

A magyar birodalom gabona termése volt tehát összesen:

1905-ben 79.320.925 métermázsza.
1904-ben 69.272.780 " "
1903-ban 85.771.000 " "

A megelőző három esztendő folyamán csak egyetlen egyszer volt nagyobb a termés, még pedig az elmúlt 1903-ik évben, a mikor kitűnő termést aratott az ország gazdaközönsége.

De ha vesszük azt, hogy bár 6.450.0075 métermázsával nagyobb termést is értünk el, azonban a bevetett terület 452.452 kat. holddal több volt, mint 1905-ben, úgy az idei termés megközelíti az 1903. évi kitűnő esztendő termését, a mit csak örömmel lehet konstatálni és megelégedéssel tölthet el bennünket.

A tengeri általános országos kedvező fejlődését az eső hiánya bár megakasztotta, azonban ha időközben esőt kap, kitűnő termésre van kilátás, a mely a múlt évi termést közel 50%-kal fogja felülmulni. Ugyanez áll a többi kapásnövényekre, valamint a cukorrépa, és mesterséges takarmányra is, a mely az idén jóval nagyobb sikerrel kecsgett, mint az elmúlt esztendőben.

A mi pedig a jövő kilátásait illeti, örvendve konstatálhatjuk, hogy a termelt gabonánk minősége olyan jó, hogy a várható eredmény szerint idej termelésünk értéke mintegy 130—150 millió koronával haladja túl a tavalyi év őszi és többi kapásnövényeknél tapasztalható terméstebblet összegét. Ha pedig a külföldi országok terméshirei a valóságnak megfelelnek, úgy kilátásunk lévén egy állandó magas gabonaár, ez esetben a termelési érték gazdáinknak még mintegy 30 millió korona több jövedelmet biztosít.

Annyi sorsesapás után jóleső érzéssel és igaz örömmel tölt el bennünket az a tudat, hogy a magyar nép baján legalább ebben az esztendőben segítve van.

A nagy válság.

— július 26.

E sorok írója ma délben felkereste Benicky Lajos alispánt és kérdést intézett hozzá, hogy megkapta-e már a belügyminiszter leiratát Pestvármegye ellenállási határozatának megsemmisítéséről. Az alispán kijelentette, hogy a *ministeri rendeletet még nem kapta meg*. Ő is csak a lapokból értesült arról, hogy a belügyminiszter megsemmisítette a vármegye határozatát, Erre ő nem volt elkészülve, mert hiszen Kristóffy József előtte úgy nyilatkozott, hogy nem fogja a megye határozatát megsemmisíteni.

Politikai körökben elerjedt hírek szerint, a belügyminiszternek még öt vármegye határozatának megsemmisítése van elintézve s a legközelebbi napokban, már ezek is a nyilvánosság elé kerülnek.

Az a hír is járja, hogy a fővárosi közgyűlése a miniszter megsemmisítésével szemben még tovább megy első határozatánál, amennyiben egy hozandó határozatban megtiltja, hogy a főváros egyáltalán elfogadjon önkéntes adófizetést.

Ugron Gábor úgy nyilatkozott ma délután e sorok írója előtt, hogy ez igen helyes álláspont, erről rendelkezik is egy a 16-ik században hozott magyar törvény. Szerinte

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

az ellenállást most a végletekig kell folytatni.

Mint értesülünk, a főispánoknak a szabadelvűpártból való kilépése egyenesen a kormány kivánságára történik. Közrejátszott ebben a szabadelvűpárt vezetősége is, mely szintén követelte, hogy a főispánok lépjenek ki a pártból, mert a szabadelvűpárt semmi közösségben nem akar lenni ezzel a kormánnyal.

Mint érdekes verziót feljegyezzük azt is, hogy Fejérváry arra az esetre, ha a királyt nem tudná a békés megoldásnak általa ajánlott módja számára megnyerni, szeptemberben rekonstruálná kabinetjét és a Házat ismét elnapolná. Ez különben a régi terv és csak annyi változat van benne, hogy Fejérváry esetleg kiszorítja azokat a minisztereket, akik erőszakra vágó kezét most megkötik és megerősíti kabinetjét olyképpen, hogy betölti azokat a tereket is, melyekre eddig nem volt vállalkozó. Ezzel kapcsolatosan ideiglatilag a B. T. c. könyomatosnak egy hírét, amely a kormány kebelében dúló „viharokat” cáfolja meg. Ime:

A több lapban felmerült azon híreszteléssel szemben, mintha a kormány kebelében a törvényhatóságokkal szemben fogantatva veendő eljárásra vonatkozólag nézeteltérések merültek volna fel, a „Budapesti Tudósító” illetékes helyről annak megállapítására nyert felhatalmazást, hogy a kabinet tagjai, valamint küldetésük minden más kérdésében, úgy a törvényhatóságokkal szemben követett és követendő eljárásra nézve is teljes szolidaritásban vannak.

Tudósítónk táviratozza nekünk, hogy Kristóffy József belügyminiszter tegnap délután megküldte Pestvármegyének a megsemmisítő rendeletet. A leiratban Kristóffy sablonosan indokolja elhatározását. Azt írja, hogy alapul a megsemmisítésre precedens szolgált. Ez pedig Héderváry miniszterelnöksége alatt történt, hogy az ellenálló vármegyék határozatát megsemmisítették.

Jegyzetek.

XIII.

Csöndes éj volt, szerelemmel,
Sejtelemmel telis tele,
Ott bolyongtunk a berekben . . .
— Emlékszel e, emlékszel e?

Megszólt a csalogány is,
Szívünk együtt dalolt vele,
Véle szállt föl a magasba . . .
— Emlékszel e, emlékszel e?

A Garam hulláma zúgott,
Harsogott a Kárpát szele,
Csak szavad hallottam, édes!
— Emlékszel e, emlékszel e?

Rózsát dobtunk a habokba,
Messze, messze, hagyj vigye le,
Más érző, boldog sziveknek . . .
— Emlékszel e, emlékszel e?

Csillag is hullt a magasból, . . .
Tán öröm, tán bánat jele
És mi egymáshoz simúltunk . . .
— Emlékszel e, emlékszel e?

Jaj be rég volt, jaj be szép volt!
Ránk köszönt az élet tele
S húsz év múltán a tavaszra
— Emlékszel e, emlékszel e?

XIV.

Azt írod, hogy rám is gondolsz,
Föltámad sok boldog óra,
Húsz év múlva újra szólítsz
— Mint egykor — találkozóra.

Egyház és iskola.

Gazdasági biz. ülés. A debreceni ev. ref. egyház gazd. bizottsága július hó 27-én délután 4 órakor az egyház tanástermében tartandó ülésre. Az ülésen folyó ügyeket tárgyalnak az 1904. évi pénztári számadást fogják elbírálni.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— július 26.

Említettük már e helyen, hogy milyen különös helyzetbe kerül Tisza István gróf, ha — a mint másként nem is történhetik — a válság a nemzeti követelmények teljesítésével érne véget.

Hová legyen akkor az a politikus, ki a királyt a nemzet ellen hangolta?

Véget ér a közjó rovására való gazdagodás. Embereket lát kormányra lépni, a kik elveik épségének megtartásával és jogfeladás nélkül vállalkoztak a hatalom átvételére. Mindaz fog hazafias és becsületes ténynek elismertetni, a mi merőben jelentkezett a Tisza-korszak cselekedeteivel.

Szörnyű sors vár Tiszára. Valjon vissza löki-e a harminc ezüst pénz Ausztriának és politikai halált szab-e magára örök vezeklésül? Három generáción keresztül törtek a Tiszák a nemzet ellen, büntetésük az legyen, hogy emlékek is kivész a nemzet lelkéből. Ki fognak onnan takarítani mielőbb.

*

Pompásan elbánt Lukács György, válás- és közoktatási ügyvivő nagy hangu bucsu levelével Békés vármegye közönsége. Néma megvetéssel mellőzték, sőt az egyik szónok általános tetszés közt jelentette ki, hogy Lukács ur meghalt, a halottakról pedig vagy jót, vagy semmit. Imé, a vármegyék határozata az igazán megsemmisítő, nem pedig a mivel az ügyvezetők a határozatokat semmisítenék meg, ha — lehetne!

*

Jőjj, de csak ha ifjúságunk
Vissza tudnád hívní, hozni . . .
Mert e nélkül, húsz év múlva,
Beh kár lenne találkozni!

Vagy nem is reám emlékszel,
Oh csak egy szegény halottra,
Szókefűtű, lángnézésű
Déleeg ifju dálnokodra.
Csak regében tud a vénség
Déleeg ifjává változni . . .
Csak halott, ki felsőhajt ma:
Beh kár lenne találkozni!

Tündér álmot, édes álmot
Tiszta üdvöt általéltünk,
Azt hisszük, hogy földön, égen
Más nem él, vagy minden értünk!
Fényes álom édenéből
Zord való közt kalandozni,
Hol virág se nyit szívének . . .
Beh kár lenne találkozni!

És ha már el nem feledtél,
És ha még felém száll vágyad,
Várd be, kedves, most vetik már
Azt a csöndes siriágyat!
Lesz virág ott, lesz sugár is . . .
Emlékezni, álmodozni
Jár, borulj siromra . . . Akkor
Lesz boldogság találkozni!

XV.

Kereslek Ámor, ravasz Isten!
Jól látom, bujkálsz előttem,
Félvállról kiáltod: „Elmenj,
Mára nyilaim ellőttem!”

Sorba közlik a budapesti lapok a büntetést az erkölestelen szerelmet dicsőítő versek. Némelyike fényes káprázató szellemességgel, bámulatos technikával van írva. Férfiak és asszonyok termelik ezt a megaranyozott rothadást, rosszra hajló lelkek olvassák, mert saját gyarlóságuk költőiségnek van azokban feltüntetve. Mohón szüresöli belőle a méltelyt a tapasztalatlan ifjuság és eme csengő-bongó rimzene mellett táncol az örvény felé. Olvassák el Boileau híres tankölteményét a költészetről (ha az Erdélyi J. pompás fordításában is) és abban egy sort, a mai piszok-poézis legméltóbb kritikáját: „A szív aljassága megérzik a versen!”

NAPI HÍREK.

Tilos a flirtelés!

— július 26.

Amerikából sűrűn érkeznek bolondos hírek, amiket az ördög se tud ellenőrizni. Ott indult meg a zsurozás elleni hadjárat is egy esztendővel ezelőtt s onnan jön híre most — már nem először — annak, hogy Newyork államban törvényt akarnak hozni, mely asszonyoknak s leányoknak meg tiltaná a flörtöt. Nyilván csalafintaság az egész, de nyári témának megjárja. Annál inkább, mert egyre erősödnek az antifeminista áramlatok s akadhat valami harapós öreg ur, aki igazán megpróbálkozik e fajta számársággal reformálni e bűnös világot.

Tehát tilos lesz a flört. Egy újabb fejezete az asszonyok ellen való hadjáratnak, ki tudná hányadik? Mindent elirigykednek a szegény asszonyoktól. Az uszályt, a fűzöt, a tollas kalapot, a pudert, a pirosítót, a parfümöt, a magas sarku cipőt, a malomkő forrájú fodrokat a slafrokk alján. Mind ez hagyján, de a flirtet is eltüntetni tőlük, ehhez igazán nem közönséges szivtelenség kívánatik.

Hogy mi is hát a flirt? Nem érdemes keresni, mert definíciót találni rá még nehezebb volna, mint törvényt hozni ellene. Főleges is volna, mert minden asszony üzti többé kevésbé, ha nevét soha nem is hallotta. Szegény Éva kezdte először a tilalmas almáinál a sima kigyóval s ő rajta is vesz-

Hej, hamis vagy, tegzes Isten!
Bezzeg, el sem bujtál hajdan,
Üldöztél, vérig sebezted,
Kedved telt a bús sohajban.

Mit beszélsz újfent? „Kis Ámor
Vén szerelme mit gyötörne?
Mégkövült, kérges szivedbe
A nyilam mind beletörne!”

XVI.

Szabad bizony, szabad szeretni
A vén dalos szívének!
Hanem a bérét ne kívánja
Szótlan szerepének!

Szerelme nem a perzselő nap,
De — mint a hold sugára —
Távolról hirtelen tiszta fényt
A merre lép, utjára!

Kísérje mentét gonddal annak!
Kiért késetten érez,
És az ne tudja, az ne sejtse
Csüggedt szived, hogy vérez!

Utjára hints virágot! Vágyad
Legyen a boldogsága!
Te áldjad, másnak oldalánál
Az üdvét feltalálja!

Titkod megőrizd! Bánatodra
Kacaj felelné könnyen!
Hisz egykor elnyered jutalmad
— Egyetlen hálakönyben!

Gr.

tett a jámbor. Tanulékony utódai már sokkal évtizedesabbak.

A flirt mindenestre jóval több a kacsárságnál, de jóval kevesebb a kikapósságnál. Asszony egy kell hozzá, férfi minél több van annál jobb, mert legalább többet lehet ugrálni s annál érdekesebb a mulatság az asszonyra aki mint föntebb mondatott, sokkal jobban vigyáz, mint a bibliai ósanya. Mindig bolondít, de ő maga sohse bolondul meg.

S ilyenformán nem is lenne rossz az a törvényt megcsinálni: nem a nők ellen, hanem a szegény férfiak védelmére.

Azonban a javaslat nem ilyen számárgásokra céloz, egyedül a morált kívánja szolgálni. (S ezért közel áll az igazsághoz azt a feltevést, hogy az ide a tisztességes hölgyek szívében szülemlett, akik már nem flörtölnek.) S állítólag régi amerikai törvényekre támaszkodik, amelyek nagyon krudélisan intézik el a flirtot, legalább egyik fajtáját. Egyik passzusok állítólag azt mondja, hogy az a nőszemély, legyen bár asszony, leányasszony vagy özvegyasszony, aki egy férfiemű egyént erős parfüm, kozmetika, mesterséges fogak, hamis haj, raffinált ruházat segítségével házasságra akar csábítani, a szigorúbban büntetendő. Börtönnel, pellengérral, vesszővel, kinek mekkora volt a bűne.

Nos, ha ezt a törvényt akarják meder vizálni a newyorkiak, a fehérszemélyeknek nincs valami különös okuk az ijedelemre. A női császnak ma sokkal finomabb erkölcsi vannak, mint a fölsoroltak közül akármelék. Elsőrangú köztük a hozomány, a dollár. Már pedig a dollárral való flörtölést nem tiltja meg a törvény. S míg dollár lesz, addig mindig lesz flirt és mindig lesz házasság.

Debreceni pereg.

— július 26.

Kikeresztelkedett Kohn Mór. Szerette az új állapotot, csak a familiája nem tudott beletörődni.

— Látod Mórckám — feddi különösen az ödes apja — te már ki vagy keresztelve, de azért mindig a szemedre fogják vetni a keresztények, hogy őket még feke keresztelték, téged ellenben állva!

Kemény Jánosnál tamburások játszanak. Gyűlés ember hallgatja és mind csak azt kiáltja, hogy „piánó, piánó!” A tamburások parancs szerint lassan játszanak.

Nyaralás után!

Kedves barátom!

Jaj Istenem, ha a mama tudná, hogy én most magának levelet írok. De hát nem tudok a kérésének ellenállni; aztán ugyanis azt mondja maga, hogy ez csak amolyan irodalmi levelezés. Hát írok.

Tudja, ahogy a múlt héten megjöttünk Brádról, a nyaralásból, hát annyi dolgunk volt a lakással, hogy még most is alig lélekzem. A fejem is fáj a sok szellőztetésből s váltig erősködöm a mamának, hogy migrainom van.

— Na persze — mondja a mama — most jövünk faluról és fejtájsról panaszkodik a kisasszony. Szégyelheti magát!

Hát, az igaz, hogy megerősödtem a nyáron. És meg is nőtem. Epen tizenhárom millimétert. Na mondja, barátom, tizenhárom millimétert! A mama nem akarja hinni, hogy rövidke a ruhám.

Ad vocem ruha! Ma délelőtt a mamával kiszaladtunk egy kicsit a Kossuth Lajos utcába. Na tudja, majdhogy össze nem estem. Négy hónap — alatt ennyi ideig voltunk Brádon; ugy-e hosszú nyaralás? hát négy hónap alatt képzelje barátom, úgy megváltozott a divat, hogy én szaladni akarok a muzeumba, hogy tegyenek spiríusza. A mama persze összeszidott, hogy mit lélekodom, de láttam, hogy őt is bosszantja ez a metamorfózis, hogy a Jóska szavaival éljek.

Ezek a szörnyű fodros ruhák — bro! Megyünk a koronaherceg utcába, hát ott is ugyanily toilettek; a Váci utcában pláne

— Erre, amarra (pattog most az atyafi) hát mért nem játszanak hangosabban, mikor azt kiáltom, hogy piánó!

Az is a „Kis pipá”-ban történt. Sarjácék cigányok somolyognak be és mivel erősen lopják a sós-kiflit, hát nem igen szívesen látott vendégek. Rájuk mordul a vendéglős:

— Ki innen dögösök! Vegyész (ez a csapos hivatalos címe) dobd ki őket!

— De nem lehet ám (veti ellen a cigány legény) mert cigánykisasszony van odabent, annak jöttünk kurizálni!

Ez ellen már nem lehetett szólni, pedig már ott volt a kifli a kis more zsebébe.

Nyári ujságírók.

Ujságíró télen is tízszer annyi van, mint a mennyi van; — ez a paradox mondat minden ízében igaz, mert tíz ember közül, a ki ujságírónak mutatkozik be, legalább kilenc soha életében nem irt egyetlen sort egyetlen ujságba sem.

Báli tudósítók egész légiója, noha feladata csak annyi, hogy egy-egy „jelenvoltak névsorát” szerezzon, feszít egész este, mint zszurnaliszta a fényes teremben és ígér füt-fát — megemlítést, dicséretet, protekciót — a hozzáfutóknak, hogy aztán másnap, ha kisült a nap szépen bevonuljon csendes hivatalába, a hol rovatokat ír tele nagy szerényen szürke számokkal.

A nyár elkövetkeztevel azonban háromszorosára, sőt négyszeresére válik az efféle ujságírók száma, egyrészt azért is, mert a hivatalos ujságírók nagyrésze valamerre hűsölvén, a redakciók kénytelenek némi apróbb szolgálattal a fel nem kenteket is megbizni.

S így egy igazi ujságíró helyett támad egy féltucat hamisított.

A mit haeznosat ezek a nyári zszurnaliszták a közönség számára termelnek, az igen kevés. Ha az olvasó nyole sort lát valamelyik szinkörrel, cirkuszról, vagy nyári mulató helyről, azt javarészt ezeknek az efemer zszurnalisztáknak köszönheti — ha ugyan van köszönet benne.

Ellenben ezért cserében a nyári ujságíró fenékgig igyekszik üríteni a kedvezmények poharát. Családjának elengedtetni a kurtaksát;

még a színek is olyan szecessziósak. Mert szecesszió ez barátom, csupa szecesszió! Minálunk Brádon ugyan neki menne a bivaly, de hát ez izlés dolga. De gustibus! — hogy újra idézzem a klasszikusokat.

— Na mondtam a mamának — akár ki se bujjunk a lakásunkból, amíg a szabónők nem rendezik a viszonyokat.

A mamát láthatólag igen bántotta a ruha studiumok ez eredménye, én azonban, hogy őszinte legyek, nagyon megörvendtem neki. Új ruhát kell csináltatni s most már sikerülni fog valahogyan egy pár ujjhossznyt hozzá alkudnom a ruha-aljhoz.

Igaz, a ma déli korzón a ruha studiumok közepett egyszerre csak elénk termelt a kis Károly, a „mama kedvence” tudja.

— Na — mondja, nagy áhitattal, miközben műértően fixirozott — maga nagyon briliánsul fest Janka!

— Hjah, Brád! — mondom erre én ájtatos szemforgatással és majd megpukkadtam, mikor láttam, hogy a mama minden csomagot, amit összevásároltunk, a Károlyka nyakába rak.

Hanem annyit emlegettem már magának Brádót, kedves barátom, kell valamit írnom róla.

Brád fekszik az északi szélesség . . . azaz, hogy ezt nem tudom egész pontosan. Szóval Brád fekszik valahol. De szép fekvése van. Nagy hegyek tövében, a Körös völgyén, csomó erdő között, szóval igen briliánsul fest, amint Károlyka mondaná.

Négy hónap alatt — kérdezi maga, mit tudtam én csinálni Brádon? Hát ittem harmatot, mosdottam virággillattal és fürödtem

— hogyan is fizetné meg ő, ő nyilvánosság embere, ő, a sajtó?

És el is engedik neki.

Szert tesz minden képzelhetetlen pótya-jegyre, melyeket réha csak azért használ fel, hogy mint ujságíró megjelenhessék. Különben édes kevés öröme telhetik benne.

Minden második szava: „lapom” — „szerkesztöm” — „a mint megirtam” — vagy „majd megírom.” És azonfelül tele van a szája ismert írók nevével, a kiket természetesen csak keresztnevén emleget.

A nyári ujságírónak tréningje is van.

Hónapokig — (tanul írni talán? De-hogy.) növeszti haját, hogy a kánikula jegyében mozgó hónapokban íróhoz méltóan jelenhessék meg ott, a hol, ugy érzi, okvetlen szükség van rá, vagyis hatalmas sörénynyel, mert nem tudja a francia mondást, mely szerint a hosszú haj nem mindig áll egyenes arányban az írói talentummal.

Pedig olyan könnyű volna bárkinek és bárhol utánajárnia, vajjon az ujságíró ur csakugyan ujságíró-e. Csak papír és egy darabka rajbász kell hozzá.

Mindössze ennyit kell mondani:

— Mélyen tisztelt zszurnaliszta ur, üljön le és írjon egy egyszerű mondatot.

S ezzel nyomban kitűnik, legény e a gáton az a valaki. Mert bizony isten egy ép kézláb mondatot leírni nem csekély mesterség! És a nyár ujságírói, a kik nemcsak Budapestet árasztják el a Dunasortól egész Ósbudáig, de a külföldet is, semmiképpen sem tudnak megbirkózni vele.

— **Bizalmatlanság Domahidy főispánnak.** Hajduvármegye törvényhatóági bizottsága diadallal halad azon az uton, a melynek végecélja az alkotmányt a törvénytelen kezek megnyirbálásától megmenteni. Ismeretes, hogy a múlt hó 10-én megtartott vármegyei rendkívüli közgyűlésen meghozták az adózás és ujoncozás megtagadására vonatkozó határozatot, de ezenkívül megválasztották a 45 tagu jóléti bizottságot, a melynek célja a vármegye ügykezelésének ellenőrzése. Ismeretes az is, hogy Domahidy Elemér főispán a törvényhatóság hazafias határozatát felterjesztette a belügyminiszterhez. A

napsugárban. Tetszik így? Vagy talán igen költői.

Hát volt egy nagy szalmakalapom, azt teletűzdeltem pipacsvirággal, aztán nyakamba kerítettem a rétet, az erdőt és versenyt énekeltem a madarakkal és versenyt szaladtam a széllel. Szóval pompásan mulattam. Aztán ettem, mint a farkas. De nem harmatot.

Most persze maga gunyosan mosolyog. Na ne is tagadja; kikacag, hogy milyen falusi liba lettem. Hát nincs igaza, csak azért is. Mulattam másképp is, valóságos tisztek kurizáltak nekem, három hadnagy, két főhadnagy s egy fél őrnagy. Az őrnagy tudniillik nyugalmazott volt. Na nem is zavarta a nyugalmamat.

Hanem a hadnagyok s a főhadnagyok! Nagyszerű fiúk! Igazán, lelkesedtem értük. Mondtam is a mamának, de neki épenséggel nincs érzéke az ilyesmire. Leszidott.

Zuárd, Viktor, Elemér, Gáspár, Tóni. Így hitták őket. Szegények olyan porosak voltak, mikor megismerkedtünk. Nagyhadgyakorlatoztak és Brádra szállásolták be őket két hétre. Na, volt is mulatság! Minden éjszaka éjjeli zenét kaptam.

Tudja maga mi az éjjeli zene? Ha nem tudja, fogadja mélységes megvetésemet. Hát leírom . . .

A hold ezüstösen világít le a dermedten alvó tájra. Egyszer csak halkán, mélabusan fölsir egy hegedű valahol. Egy szál csak, barátom, egy szál. Hanem ez aztán ugy sir, hogy minden élő lény könnyezni kezd bele. A tyuketraeben a tyukok, kakasok körushan kezdik kisérni a hegedű sírását. A kerítések mögül gyanus mormogás

főispánnak ez a cselekedete arra ösztönözte a jóléti bizottságot, hogy hová hamarabb üljön össze a további teendők megbeszélésére. A jóléti bizottság Rásó Gyula alispán elnöklete alatt tegnap délelőtt tartott ülést, a melyen Jánosy Zoltán kérdést intézett az elnökből az adók beszédésére vonatkozólag kiadott ismeretes rendelete tárgyában. Rásó Gyula alispán kijelentte, hogy kész a rendeletet a főispán felterjesztése dacára azonnal vissza vonni és utasítani az összes községi előjárásokat hogy a törvényhatóság megtagadó határozatát azonnal hajtsák végre. Miután a jóléti bizottság konstata, hogy Domahidy Elemér főispán a rendkívüli közgyűlésen tett kijelentései dacára szembe helyezkedett a törvényhatósággal, elhatározták, hogy Domahidy Elemér főispánnak bizalmatlanságot szavaznak az erre vonatkozó indítványt a napokban be is fogják nyújtani. A jóléti bizottság ezután kebeléből megválasztotta az állandó bizottságot, a melynek elnöke Kovács Gyula országos képviselő, jegyzője pedig Jánosy Zoltán lett. Ezenkívül öt tagja van. Az állandó bizottság szüntelen részen lesz, hogy a törvényhatóság akaratának érvényt szerezzen. A vármegye legközelebb ismét rendkívüli közgyűlést fog tartani, a melyen a főispánnak bizalmatlanságot szavaznak.

— **A debreceni honvédek Nagyváradon.** Nagyváradról írják nekünk: E hónap 5-ike óta Nagyváradon van az egész debreceni 3. honvédgyalogezred, négy teljes zászlóalj, 1150 ember. A sok idegen arcu katona meglehetősen élénkíti az utcát, a vendéglőket és kávéházakat délutánokint és este. Délelőtt nem látni őket, mert kora reggeltől délig tart a gyakorlat a város környékén levő falvakban. A 3. és 4. ezred képezi a 80. honvédgyalogdandárt, a mely most összpontosítva harcol egymással. A dandár-

hallatszik. Ebben a pillanatban belezug a hegedű — szolamba a brács duruzsolása, a nagybőgő horkolása, ekkor aztán a mormogás ugatásba megy át, majd üvöltésben fejeződik be. A kutyák osztoznak a gyönyörűségben.

Ebbe az elringató szimfoniába végül pedig beleszól egy borizú hang és azt sirja a nótával:

— Ha elmegyek kis angyalom messzire.

Jutok e majd néha néha eszedbe?

Na hát, ha mást igen, de ezeket az éjszakákat igazán nem lehet elfelejteni. Az utolsó éjszakán már mint a tisztek utolsó éjszakáján Zuárd adta az éjjeli zenét. Nagy keservesen neki támaszkodott egy akácfa-nak és onnan dirigálta a cigányokat.

A többiek pedig táncoltak a szomorú nótára. Ugy gondolom egy kicsit be voltak csipve. Tóni járta a legkeservesebben. Andalogón, érzéssel táncolt s egyszer csak zsupsz! beleesett a kut mellett a pocsolólyába.

Hahaha! Azt kellett volna látni! Juj, de jól festett. Annyit kacagtam akkor éjszaka, hogy fájt a fejem.

Szegény Tóni! Meghallotta a kacagásomat a maiór pillanatában, mert másnap nem jött el bucsuzni. Kimentette magát. Na de igazán brillánsul festett.

Amelyhez hasonló jókat, — hogy újra klasszikusokat citáljam magának is kíván

kis barátnője: **Janka.**

A másolás hitelül: **Pakots József.**

gyakorlatok még e héten tartanak, szombaton, 29 én lesz az utolsó gyakorlat. Tegnap Nagyváradra érkezett Nagy Győző dandárparancsnok és valószínűleg bemutatkozik e hét folyamán Csalány Géza tábornagy, az új kerületi parancsnok is. Vasárnap pihenő lesz és hétfőn, 31 én utnak indul a 3. honvédgyalogezred gyalog vissza az állomáshelyre, Debrecenbe.

— **Eljegyzés.** Faust Elek m. kir. pénzügyi igazgató, kir. tanácsos és neje szül. Czekéliusz Helén nagyműveltségű és bájos leányát Mariannet eljegyezte dr. Széll László, a helybeli gazdasági tanintézet egyik jeles képzettségű tanára, egyszerint a vegyikísérleti állomás vezetője. Szívből gratulálunk a tiszta szerelemből kötött frigyehez.

— **Domahidy Elemér — vizsgaelnök.** A belügyminiszter a vidéken levő hét községi közigazgatási tanfolyamhoz a vizsgálobizottságokba kinevezte az elnököket. A debreceni tanfolyam elnöke Domahidy Elemér főispán és Veszprémi Zoltán vármegyei főjegyző, tanfolyami igazgató.

— **Az államvasutak bevétele.** A magyar királyi államvasutak az ideiglenes összeállítás szerint júniusban bevettek 8047 kilométer hosszú saját hálózatukon, a mi csak 13 kilométerrel több, mint a múlt évben, 17,100,000 koronát (ebből 4,691,000 korona a személy, katona és podgyász, 12,408,200 korona a gyors- és teheráru forgalmából), a mi 360,260 koronával több, mint a múlt évi júniusi 16,739,842 koronában megállapított végleges szállítási bevétel. — Az év eleje óta június végéig, illetőleg az 1905. év első felében voltak az ideiglenes szállítási bevételek 106,053,863 korona (ebből 29,395,253 kor. a személy- és 76,659,610 korona az áruforgalomból), megjegyezvén, hogy ez összegben az 1905. év előző három hónapjának bevétele már végleges számokkal szerepel. Ezzel szemben kitétt a múlt évi hathónapi végleges szállítási bevétel, mind két esetben a különféle bevétel nélkül) 101,941,853 koronát (ebből esvén 27,129,547 korona a személy és 74,812,306 korona az áruforgalomra). Az 1905. évi bevétel tehát nagyobb lenne 4,112,010 koronával — vagyis mintegy 4 százalékkal — mely többelből kerek összegben 2,3 millió (közel 9 százalék) a személy-, 1,8 millió pedig (2,4 százalék) az áruforgalomra esik. A személyforgalom emelkedése tehát jelentékeny, de az áruforgalmi bevételnek, habár aránylag jóval kisebb emelkedése is, annál kielégítőbb, minthogy a múlt év kedvezőtlen termése az 1905. év első felének gabona-, cukorrépa- és lisztforgalmát, mindenesetre kedvezőtlenül befolyásolta, a több bevétel tehát csakis az egyéb áru, főleg a fa, szén és darabáru nagyobb forgalmának köszönhető. A fenti számok különben az utolsó három hónap bevételének végleges megállapítása után még helyesbítendő lesz.

— **Hanke és Krivos.** Az egyik megunta az életét, a másik örült neki. Az egyik kereste a halált, a másiknak a végzete hozta meg. Így kerültek mind a ketten a közkórházba. Tegnap megirtuk hogy Krivos állapota javuló felben van, most arról értesülünk, hogy igen válságosra fordult az állapota. Hanke Zoltán, a ki egy hét előtt mellbe lötte magát már-már túl volt a veszélyen, de hirtelen genyesedés jött közbe és ez komplikálta a betegségét. Tegnap éjjel azt a hírt kaptuk a közkórházból, hogy Hanke Zoltán nagyon rosszul van. Az orvosok lemondták az életéről. Az állapota oly válságos, hogy a reggelt aligha éri meg. Az orvosok ma szerdán akarták megoperálni, de közbe jött, a mell elgenyesedése, a mi a szerencsétlen fiatalembert megöli. Krivos Márton lába elüszkösödött és e miatt kétséges a felgyógyulása.

— **Egy színész öngyilkossága.** Miskolcra táviratozzák, hogy Rátkay Márton a

miskolci színház tagja tegnap ismeretlen okból mellbe lötte magát. — Rátkay sebe életveszélyes.

— **A „Petőfi Dalkör“ a nagyerdei vígadóban jövő hó 2 ik napján, szerdán a debreceni esata évfordulója alkalmából a „Házalap“ javára dal, zene, szavalat és táncal egybekötött ünnepi estélyt rendez.** Az estély kezdete 8 órakor. — Belépti díjak: Személyenként 2 korona. Család jegy 3 személyre 4 korona. Az estély műsora a következő: 1. Nyitány. Magyar Testvérek zenekarától. 2. Szabadságdal Huber Károlytól. Előadja a Petőfi dalkör. 3. Szavalat. Reka Kálmán végzett joghallgató urtól. 4. Kossuth dala. (Kossuth Lajos abakára . . .) szerzők Nádor Gyula és Gaál Ferenc s végül 5. Népdalok. Előadja a Petőfi dalkör. A műsor befejezése után vacsora étlap szerint, ezt követőleg pedig tánc. Táncrend: 1. Lassu csárdás. 2. Rezgő polka. 3. Francia négyes (I.) 4. Pas de Quatre. Szünóra. 5. Csárdás. (Három a tánc!) 6. Francia négyes (II.) 7. Keringő (Nők választanak). 8. Gyorspolka. Csárdás virradtig.

— **Békéltetés.** A debreceni ipartestületnél e hó 27-én békéltető tárgyalás lesz, a mikor is a munkaadók és munkások között felmerült ügyes bajos dolgokban fognak igazságot szolgáltatni.

— **A Sidoli cirkusz Debrecenben.** Sidoli cirkuszával külön vonattal augusztus 1-én reggel Debrecenbe érkezik és este már megkezdí előadásait a vásártéren felállított óriási amerikai ponyvasátorban. A cirkusz 4000 személyre van berendezve. Az előadások rossz időben is megtartatnak. 200 személy, 123 ló. A cirkusz vakitőan villamos világítással van ellátva.

— **Földomlás a bányában.** Resicáról írják: A közelfekvő Vaskó Paulus nevű vasércaknájában Boutescu Péter, Pujó Mihály és Grindean Antal a tárna kiésozásával foglalkoztak. A munkájuk közben a felső földréteg megcsuszamlott, rájuk omlott és kettőjüket eltemette Boutescut holtan, huzták ki, Grindean megsebesült.

— **Betörés egy papírüzletben.** Tegnap betörők jártak a Kossuth Lajos utcán levő Hagedüs-féle üzletben. Az eddig ismeretlen tettesek álkulcsossal hatoltak be az üzletbe s az ott levő Wertheim szekrényt próbálták kinyitni. Ez asszonyban nem sikerült az atyafiaknak s így megkellett elégedniök a napi pénztárban lévő összeggel. A pénz, a mit elreoltak 70—80 korona. A feljelentés folytán a rendőrség folytatja a vizsgálatot. Eddig azonban csak annyit állapítottak meg, hogy a betörők az utcáról mentek be és a munka után illedelmesen az üzlet vasfüggönyét lehuzták.

— **Pusztító vihar.** Bajáról jelentik, hogy ott az éjjel vihar volt. A város bérházában levő postahivatal táviródróthálózatába becsapott a villám, és az épület egész tetőjét lángaborította. A házban bérlakások is vannak, melyeknek lakóit nagy félelem fogta el. Egy tűzoltó mentés közben lezuhant és veszedelmesen megsebesült. A levélhordók szobája is elégett.

— **Rendőr, mint bíró.** Furcsa, mikor a rendőr bíró is, de hát ez Debrecenben történt. Egy Thuruczky Imre nevű napszámos és neje tegnap a faraktárban forgácsot gyűjtött, a mi persze engedelem nélkül egyenértékű a lopással. Thuruczky szerencsétlenségére kised munkáját észrevette a faraktár felé posztoló 86 számú rendőr, aki felbuzdulásában alaposan ellátta a baját úgy Thuruczkyknak, mint a feleségének. A rendőr statáriális eljárása ellen a megvert emberek panaszt emeltek.

— **Ismét elverték egy asszonyt.** Debrecenben pompás szokás kezd a női nem között terjeszkedni. A pompás szokás a ve-

rekedés. Alig mulik el nap, hogy ne érkeznek panasz elvert asszonyok részéről a rendőrséghez. Tegnap egy Marjay Mihályné nevű asszony jelentette fel a Oláh Lajosné, hogy össze szólalkozott vele és e közben Oláh Lajos nevű fiát felbujtogatta, hogy verje meg. A fiu az anyai szónak híven eleget is tett s kegyetlenül megverte Marjainét. Súlyos testi sértés miatt kérte Marjainé a megbüntetésüket.

— Egyetemi tanárból csavargó.

Hogy milyen gyorsan támad és pusztul Amerikában egyes emberek karréjre, arról számot ad ez a newyorki távirat. A newyorki rendőrség csavargás miatt letartóztatott egy züllött megjelenésű embert, akiről kiderült, hogy Montrose Kemsey, a lelandi egyetem tanára volt, aki negyedév előtt eltánt a katedrájáról. Hogy miért szökött meg, nem tudni, de mire Newyorkba ért, egészen elfogyott a pénze. Ahelyett, hogy valami foglalkozás után járt volna, koldulni kezdett s abból élt, hogy csomagokat hordozott az utcán. Valami szerelmi regény tette tönkre. A rendőrség csavargás miatt lezárta.

— **Mértékletes magyarok.** Amerikában tudvalevőleg dühöng a mértékletesség. Száz és száz egyesület igyekezik rávenni az embereket, hogy ne éljenek szeszese itallal, hanem csak pusztá vizzel. A mértékletességi apostolok természetesen főként a bevándorlókra s ezek között a magyarokra vetik magukat nagy előszeretettel. De hogy milyen eredményre jutnak a magyaroknál, érdekesen világítja meg az az eset, melyet lapunk egy barátja közöl velünk. Egy amerikaiába vándorolt magyar földműves családhoz beállt egy a szülőhazából most érkezett atyafi. A család nagyon megörül, lakomát esap a tiszteletére. Étel van bőven, de italnak csak víz kerül az asztalra. A vendég, kinek jól esnek a zsiros ételeket borral öblögetni, félreérthetetlenül célzásokat tesz az ebéd nagy hiányosságára. A házigazda, a felesége és a gyerekek azonban elsőrnyüködvé visszautasítják a bűnös ösztönzést.

— Hova gondol, sógor; felesaptunk mértéklet-seknek. A mi házukban semmiféle szeszese italnak nincs helye.

Ebéd után a házigazda azt mondja, hogy lefekszik felőrára, a fiuk kimennek azt istállóba, csak a háziasszony marad egyedül a vendéggel. Mikor ez látja, hogy egyedül van, megrántja a vendég zekéjét.

— Jöjjen kígyelmed a konyhába.

A vendég engedelmeskedik. A konyhában aztán az asszony rejtett zugsból, nagy titokban kihuz egy boros üveget s odanyújtja az atyafinak.

— Igyék, urambátyám. Az uram olyan pogányul mértékletes, hogy dugdosnom kell előle ezt az itókat. Igyek, de el ne áruljon.

A vendég iszik, aztán visszamegy a szobába. Ott már a házigazda várja és sutytyomban viszi fel a padlásra. Ott a széna alól kikerül egy pár jól behűtött üveg sör.

— Igyék sógor; mértékletesek vagyunk, de ez meg nem árt; csak az asszony meg ne tudja.

Száz szónak is egy a vége: mikor a vendég lekerült a padlásról, a fiuk behurcolták az istállóba s ott jóféle megya szeszszel kedveskedtek neki.

— Csak az öregek meg ne tudják... Borzasztóan mértékletesek...

A dolgnak a vége pedig az lett, hogy a mi emberünk alaposan elázott nagyobb dicsőségére a mértékletességnek.

x LETZTER JÓZSEF fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme **Piac-utca 44. dr. Ujfalu-sy-ház. Állandó fényképfelkiallítás a műterem kapubejáratánál levő káprakatban.**

x Speciálista férfi, fiu és gyermekszalmakalapokban **Fekete Jakab** férfi divatkereskedő **Debrecen.**

x Használja a híres **Hajdusági pedrót.** Egy doboz 50 fillér. Kapható **Grosz Nagy Ferenc** gyógyszerésznél **Debrecen, Kossuth-utca Arany-egyszarvas gyógyszer-tár.**

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Ki az a Darvay Géza és neje?

— július 26.

Szegedről írják, hogy a napokban ott járt Károlyi György gróf, a labancságaról híres fiatal honatya. Szegeden való időzése alatt a nemes gróf több olyan kijelentést tett, amelyek nagyon is illenek ő hozzá s élénken jellemzik annak a körnek a politikai gondolkodását, amelyben ő él. A gróf ur nagy ellensége Szegednek, még pedig azért, mert „Bánffy a követe és sok benne az ellenzéki.” Emiatt ugyan senki sem törődne többé a nemes gróf szegedi látogatásával, hanem van egy más ügy, ami miatt a rendőrbírótság érdeklődik utána.

Ezen a réven érdekességre tett szert Károlyi György gróf szegedi szereplése, a melynek fobb mozzanatait a következőkben rekapitulálhatjuk.

A gróf ur e hónap 19 ikén a délutáni gyorsvonattal érkezett meg Szegedre, egy igen szép, és előkelő hölgygyel: Frank Boriskával, aki tudvalevőleg a gróf elvált felesége. A Tiszában szálltak meg. A szobapincér bevitte a grófhhoz a bejelentési lapot, amelyet minden szállóvendégnek ki kell töltenie. — Károlyi György gróf, noha a szálló személyzete közül többen megismerték, a bejelentőlapra a következőket írta:

*Darvay Géza és neje
intéző Budapest.*

Délután a Kass kávéházban uzsonnázta Károlyiék s itt tette meg azt a nyilatkozatát a gróf ur, amelyről már megemlékeztünk.

— Szép város ez a Szeged, — mondotta nagy hangozton Frank Boriskának, — csak az a kár, hogy olyan sok benne az ellenzéki.

Este a Stefánia-sétányon jelent meg az előkelő pár. S mikor Buchwald ur, a székes az ülésért járó fizetséget kérte, itt kérdezte a gróf:

— Talán a negyvennyolcasok számára gyűjt?

A székbérlő fölvilágosította a gróft, hogy a székekért kell fizetnie, majd megkérdezte, hogy miért gondol éppen a negyvennyolcasokra?

— Azért, — felelte a gróf — mert negyvennyolcasoknak nem adok semmit. Gyűlölöm őket, szeretném valamenayit a Dunába fojtatni.

Ily véleményeket hangoztatott a Tiszagárda egyik alvezére Szegeden, ahonnét másnap, 20-ikán délután bizonyára azzal a megelégedettséggel utazott vissza a fővárosba, hogy „ezeknek ugyan jól megmondottam.”

Csak hogy a nemes gróf még nem számolt le egészen Szegeddel. Ugy értesülünk ugyanis, hogy a Kocor-bírótság kihágási eljárását indít ellene. A valóságunk nem felelő név használata miatt. Károlyi György gróf neve ugyanis nem Darvay Géza s aztán ő nem valami uralkodó, vagy államfő, aki inkognitójának megőrzése végett kénye-kedve szerint használhat álneveket.

TAVIRATOK.

Román theologusok botránya.

Békéscsaba, jul. 25. A városban nagy izgatottságot keltett ma aradi román theologusok botrányos viselke-

dése. Tegnap ugyanis Békésgymlán a románok hargversenyt rendeztek s onnan érkeztek Csabára. Egy román theologus *fekete sárga* bojtot viselt az óraláncán és azzal tüntetőleg sétált az állomáson. Többen figyelmeztették, hogy ne hencegjen azzal a rojtjal, de ez nem használt neki. Ekkor egy Pólya Sándor nevű ember oda ment a theologushoz és *letépte a feketesárga rojtot.*

A theologus tiltakozott ez ellen és gorombáskodni kezdett. Több se kellett Pólyának, a kit a botrányos hazafiatalanság amugy is feltűzelt. Egyszer csak felkapta a kezét és *néhányszor arcul vágta* a pimaszkodó román. Pólyák a pofozás után ezt mondta a theologusnak:

— Ezt a pofont tedd el emlékül gazember, a bojtot meg elteszem én!

A kinos eset nagy izgatottságot keltett.

Képviselőválasztás Szerbiában.

Belgrád, július 25. A választások eredménye a következő: Megválasztottak 78 kormánypartit (független radikális), 50 mérsékelt radikális, 14 nacionalistát és liberális, 4 haladópartit, 2 szocialistát és 1 parasztpartit. Jövő vasárnap lesz 11 pótválasztás. Az új skupstina augusztus 7-én nyílik meg. A mérsékelt radikálisok 25, a liberálisok 3 mandátumot veszítenek. A választások során rendzavarás nem történt.

Az Osztrák magyar bank új fiókja.

Bécs, július 25. A szolnoki fiókhoz tartozó új szarvasi bankmellékállomás **f. é. augusztus 1-én** kezd meg üzleti forgalmát.

A cár találkozója.

Pétervár, július 25. Politikai körökben igen nagy fontosságot tulajdonítanak annak, hogy Miklós cár tegnap a német császárral találkozott. Az eddig kiszivárgott hírek szerint ez a francia-orosz német szövetség kezdetét jelentené, a mely nemesak egész Európára, hanem Ázsiára is nagy befolyással lesz.

Marokkói dolgok.

Tanger, július 25. A francia yach, mely Tangerben és egyéb marokkói kikötőben méréseket végzett és a magentől megbízást kapott a kikötők vizeinek megmérésére, Mogadorba érkezett, megkezdte mérőmunkálatait az öbölben. Ez a beaszülöttek közt nagy izgatottságot keltett. A beaszülöttek kövel dobálták meg a dolgozó mérnököt és lelővéssel fenyegették őket arra az esetre ha kikötnek.

Reform Kinában.

Frankfurt, július 25. A Frankfurter Ztg. jelenti Tiencsinből: Egy július 21-én megjelent császári rendelet beszünteti az új-jászást és az elavult fegyverek, ugyszintén a régi egyenruhák használatát. Az összes csapatokat modern módra fegyverzik és szerelik fel. Az újítás japán kezdeményezésre történik.

A bolgár harcok.

Athén, július 25. Monasztirból érkezett táviratok arról tesznek említést, hogy a perlepei kerületben újabb bolgár kegyetlenkedések fordultak elő. Egy bolgár banda megtámadta Morizovo-Gradeznica görög falut, 64 házat felgyújtott, fosztogatott és lemészárolt egy papot és két görög előkelőt. Egy másik bolgár banda ugyanekkor megtámadta

Betalina falut, több házat felperzselt és több görögöt megölt. Gredeznica megtámadása itt nagy hatással volt és általános felháborodást keltett.

Sárgaláz Európában.

New Orleans, július 25. Hivatalosan azt jelentik, hogy tizenheten megbetegedtek sárgalázban és hatan már meg is haltak közülük.

A háboru.

Wladivoszto, július 25. A nagy harc megkezdődött, s az eddigi eredmény ismét az oroszok veressége. Az oroszok, hogy a Tumen folyón átkeljenek több hadállást átengedtek a japánoknak.

Pusztulás egy vársban.

London, július 25. Azt táviratozzák Houstonból (Texas) hogy a villám beleesapott 11 nagy ciszternába, amelyek mind kigyótek. 12 ember elpusztult. Több száz egyén hajléktalanná vált.

Az orosz forradalom.

Tiflisz, július 25. A rendőrfőnök ellen ma bombamerényletet követtek el. A rendőrfőnök halálosan megsesült.

Az orosz vasutak.

Pétervár, július 25. A pénzügyminiszter tervezetét dolgozta ki magántörvény az orosz vasutak kiépítéséhez való felhasználását illetően. A minisztertanács és az államtanács nemzetgazdasági osztálya elhatározta, hogy azoknak a magánvasutaknak, melyeknek gazdasági jelentősége van az országra nézve, több kedvezményt nyújtanak. A pénzügyminiszter tervezetét a cári helybenhagyta.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, július 25.

Buzakinálát jó vételkedv mérsékelt. — Nyugodt irányzat mellett 24,000 méterháza került forgalomba, gyöngén tartott árakon. Egyéb gabonanemek közül rozs 5—10 fillérrel olcsóbb, a többi változatlan. Idő: boros

Buza októberre	15.84—86.
" 1906. áprilisre	16.38—40.
Ros októberre	12.84—86
Zab októberre	11.48—50.
Tengeri júliusra	16.30—40.
" 1906. júliusra	11.00—02.
Répe augusztusra	24.60—80.

Törvénytörvények.

§ Gondnokság alá helyezett alkonzul. A budapesti kir. törvénytörvény közhírré teszi, hogy dr. Basch Béla budapesti szül. 52 éves szolgálaton kívüli cs. és kir. alkonzul, jelenleg hágai lakost a budapesti kir. ítélőtáblának kir. Kuria által helybenhagyott ítélete gondnokság alá helyezte.

A babus.

Írta: Kertész László.

Gyermekkorunkban ismertük meg egymást és ha ismeretségünk nem is nyulik vissza a kisdédóvoda sárga homokjágig, de azért elég régi volt már akkor is, mikor egymásba szerettünk.

Már nem tudom, hogy hol láttuk egymást legelőbb, de arra még tisztán emlékszem, hogy ismeretségünk legelső napján a Babus panaszkodott a tanárnőjére, ki az írásbeli dolgozatán talált közepes nagyságu malacert összeszidta, én pedig szégyenkezve vallottam be, hogy aznap szekundára feleltem, mert nem tudtam, hogy Jugurthának kiért és mi miatt kellett éhenhalnia a börtönben...

Mire ő csak azt felelte, hogy:

— Szegény Jugurtha!

Én persze megmagyaráztam a Babusnak, hogy ebben az egész dologban csak én vagyok a szájalomra méltó, mert Jugurtha elég sok huncutságot követett el és elég sok embert öletett meg azért, hogy jogosan éheztesse halálra a rómaiakat, de én a légynek se ártok s mégis bajba kerülök Jugurtha miatt.

A magyarázásnak aztán az lett a vége, hogy a Babus elfeledkezvén a maga malacai ról szidta Jugurthát, a rómaiakat, az egész világtörténelmet, meg a tanárokat, kik meg szomorítják szegény diák életét, holmi éhenhalt római vezérekkel.

A Babus méltatlankodása persze joggal nyerte meg az én vészésemet is és ezentul jó barátok lettünk a Babussal. Akármi bajom, bánatom volt, pedig olyan nagyon sok a bánata a szegény agyongyötört diáknak, mindig a Babusnak panaszkodtam, aki nagy részvétellel hallgatta a panaszt s mindig volt hozzám vigasztaló szava.

Hátaból aztán én vittem a Babusnak nagy titokban Jókai-regényeket és megcsináltam a magyar dolgozatait.

Ugy megszerettük egymást, mintha testvérek lettünk volna.

A sintaxst még nem tudtam ugyan, de azért már szerelmes lettem egy szép szemű és hosszú haju leányba.

Irének hívták s ő volt legelső szerelmemnek tárgya. Szerelmemet Irén is viszonozta 14 éves, ártatlan színevel és a nagy szerelmemnek az lett a természet s következménye, hogy nem tanultam semmit. A tanáram pirogattak, az apám szidott, de azért én boldog voltam és egy szót sem tanultam. Nem törődtem a pirogatással, a szidással, még a Babussal sem, csak szerettem és boldog voltam, amint csak boldog lehet egy nem tanuló, 15. éves szerelmes diák.

Boldog voltam a júnálisunkig, amelyre természetesen Irén is hivatalos volt. Azon a júnálison ért életemben a legelső csatlódás.

A mulatságunkra idegen fiatal emberek is eljöttek és Irén a második négyest egy nagyon szép bajuszu, barna, egészséges arcu gazdászszal táncolta.

Négy magamfajta rosszul tanuló, szerelőben a júnálison csalódott diákkal hozzá kezdtünk az iváshoz s reggel kocsin vittek haza résztgen az édes anyám nagylelki gyönyörűségére.

A júnális óta sokat jártam a temetőt és sokat virrasztottam. A szemem beesett, az arcom egyre szápadt, szegény édes anyám meg egyre szomorkodott, hogy vizsgák előtt így emészttem magam a tanulással. Én meg a temetőben kerestem s nem találtam vigasztalást és éjszakánként irtam huszonhat strófás, roppant bubánatos szerelmes verseket.

A vizsgákon persze megbuktam. Az agyonszidott tanárok sajnáltak, mert azt hittek, hogy beteg voltam. Elengedték a jól megérdemelt szekundák nagy részét és csak kettőből buktattak meg. A latin meg az ásványtan volt a két áldozatra szánt tantárgy, pedig bizony a többiből sem tudtam többet semmivel sem.

Az apám a két szekundáért alaposan összeszidott s kijelentette, hogy ez évben a nyaralásból nem lesz semmi és ha a javító vizsgát le nem teszem, agyonüt.

Bubánatos szívevel indultam a temetőbe. A lelkem telve volt keserűséggel. Martinnak éreztem magam, kit szerető szi e és egy leány álnoksága juttatott erre a szomorú sorsra.

Ahogy töprengő lélekkel, szomoruan haladtam ez utcán, egyszerre előttem temett a Babus.

Régen nem láttuk egymást. Amióta Irént megszerettem, azóta nem kerestem a Babust. Nagyon jól esett, hogy most egyszerre megláttam édes arcát; most, amikor olyan nagy volt a bánatom.

— Maga olyan rossz fiu! — szolt a Babus. — Milyen régen nem találkoztunk! Jaj, de szomorú! Mi baja? Beszéljen! No mondja hát, mért olyan bánatos, mért olyan hiány az arca? Beteg?

Világfájdalmas ábrázattal szólalt meg:

— Nem vagyok beteg, halott vagyok. A boldogság messze elköltözött tőlem s nem élet nékem már a földi lét. A temetőbe indultam meghalni.

A Babus szörnyedt megijedt.

— Jaj, az Istenért! Mi baja? Na jöj-jön, én is kimegyek a temetőbe, mert még majd bolondot csinál. Jöjjon na, ott majd panaszkodhatik. Majd elmond mindent s nem hallgat el semmit, amit eddig is mindig nekem panaszkodott.

(Folyt. köv.)

MAGYAR állam vasutak menetrendje

1905. május hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	d. u.	6	55
Csak Szatmár teher v. sz. sz. —	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.) —	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	18
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa —	d. u.	4	36
m. á. vasúttól —	reggel	5	35
vásártérről —	reggel	5	44
m. á. vasúttól —	d. e.	8	09
vásártérről —	d. e.	8	16
H.-Böszörmény —	d. u.	11	11
B.-Sz.-Mihály —	d. u.	11	20
felé —	d. u.	4	41
m. á. vasúttól —	d. u.	4	54
vásártérről —	d. u.	7	—
m. á. vasúttól —	este	7	07
vásártérről —	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasúttól —	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Köcs — Polgár felé m. á. v.-tól —	d. u.	4	56
O.-Köcs — Polgár felé vásártérről —	d. u.	5	16
Derecske — Nagy-Léta felé — — —	reggel	9	35
Derecske — Nagy-Léta felé — — —	d. u.	4	51
Bpestre érkeznek:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v. —	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v. —	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v. —	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v. —	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v. —	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v. —	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v. —	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v. —	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással) —	este	9	15
Debrecenbe érkeznek:			
Budapest felől (sznmélyvenat) —	d. u.	3	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors —	este	6	40
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	3	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár — M.-Szigetről — — —	d. e.	4	31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat) —	d. u.	10	11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6	43
Szatmár felől — — —	este	8	04
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs —	este	11	31
vásártérről —	reggel	7	33
m. á. vasúttól —	d. e.	7	40
vásártérről —	este	6	22
m. á. vasúttól —	este	6	28
vásártérről —	d. u.	3	29
m. á. vasúttól —	d. u.	3	35
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasúttól —	d. u.	7	54
O.-Köcs — Polgár felől vás. tér. —	reggel	5	25
O.-Köcs — Polgár felől m. á. v.-hoz —	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	3	18

NYAVAJATORÉS!

A nyavajatorés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható szabad. „Hattyu gyógyszertár“ által **Majaa-Frankfurt.**

Amputáltak!

A Keleti-féle műlábak és műkezek a legjobbak és legtökéletesebbek!!!

A esont megsebesülése zárva Elegáns és könnyű járás. Több évijótálás

Keleti J. orthopaediai műintézete jótállás és legolcsóbb gyári árak mellett készít!

műlábakat és műkezeket

a legtökéletesebb technikai kivitelben!!!!

Ferdenőttek

részére műfüzőket és egyenestartókat járó és támgépeket stb. a chirurgia legmodernebb elvei szerint!

Kevésbé vagyonosak nagy árengedményben részesülnek!

Betegtoló kocsik

rokkantak és lábadozók számára gyári árak mellett, nagy választékban!

Kérje ingyen és bérmentve a nagy képes árjegyzéket.

Keleti J. orvos-sebészeti műszergyáros,

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. szám.

A legjobb arczséptítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

melly az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan. Epe-szappan.

Kitűnő toiltett szappanok a kenőcs használatahoz

Serail-crème. uappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arczpor három színben, fehér, rózsza és erém

1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: **dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jóna** urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszertárában

Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszertárban.

Egy tégely ára 1 kor. 40 fillér.

Egy kis tégely ára 70 fillér.

Tóth Gyula

vaskereskedő
Debrecen, Piac-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi idényre kertészeti és gazdasági szerszámokat és felszereléseket; kerti vasbutorok, **gyermek kocsik**, fürdőkádak, jég szekrények, vas- és rézbutorok, peroncsopora és kerti fecskendők, minden vas- és fémparhoz való szerszámok, **tűskés kerítés huzalok**, építkezésekhez **vasgerendák**, vas-, porcellán-kályhák, utóbbiakhoz **multiplicátor** (hőfejlesztő) betétek. **Legolcsóbb bevásárlási forrás.**

Zacherlin

Nagyon segít és utólérhetlen fűregpusztító Üvegekben vásároljuk.

Kapható:

Debrecen:

Csanak József
Crisco Lajos
Csillag József
Deutsch Lajos
Félegyházy János
Fritsch Károly
Ganovszky Lajos
Gőczey István
Havas József
Jósa és Jóna
Kertész Nándor

Klein Ignác
Kóhn Henrik
Kömössy Lajos
Kontsek Géza
Kernhoffer József
Kovács Mihály
Krausz J. Bernát
Lindenfeld J. Jenő
Lusztig és Bán
Mayer Jenő
Neumann Nándor
Parti Ferenc
Rickl Antal József

Róth Antal
Tóth Kálmán
Várray József
Gőczey István
Böszörményi István
Molnár Jenő.
Kornhoffer József
Kertész Miklós
Berettyóújfalú:
ifj. Weiszberger Ignác
Érmihályfalva:
Grósz Hermann

Lévay Vince
Pollák Móric

Hajduböszörmény:

Gemeinbeck József
Tulogy Ferenc

Hajdunánás:

Körner Lola

Tiszafüred:

Kiss Géza Ernő
Schön Jakab
Weizmann József

kereskedőknél.

ANCELOTTI MULATO

az „Arany-bikában“

Előleges jelentés,
Folyó hó 30-án, Pénteken leszAngelotti igazgatónő első
fellepte.**Uj:** „Az akaratos asszony“ bohózat**Hilda és Tilda**
párdalósok.Valamint az összes szerződötteti
művészek fellepte.

DONOGAN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Angol blous zephyrek

Francia batistok

Mosó Grenadinok.

Székely férfi mosó sző-

● ● ● vetek ● ● ●

Oriási raktára!

Legolcsóbb és legjobb sorsjegyek

3% Magyar Jelzálog Hitelbank nyeremény sorsjegyek.

3 huzás évenként: a legközelebbi f. é. június hó 25.

3 főnyeremény évenként 200.000, 100.000, 100.000 kor.

3% évente 6 korona kamat jövedelmezőség.

100 drb.

ily 3%-os magy. jelz. nyer. sorsjegy megvásárlására egy társaságot alakítottunk
50 tag részére, oly formán, hogy minden tag**25 havi 10 frtos részlet befizetése ellenében**
jogot szerez, az időközi esetleges nyereményekre, a teljes befizetések után pedig
2 drb eredeti

3% magy. jelz. nyerem. sorsjegyre illetve nyeremény jegyre.

Csak rövid ideig fogad el előjegyzéseket a

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

Nyilóvirágok, csokrok, koszorúk.

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyü-
mölcshék, díszcserjék, gömbkacafákat és más kertészetibe vágó
növényzetet csakis

Paczelt János

műkertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olesó ár és pontos szállítás biztosított.

LÁSZLÓ JÓZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

K Ö N Y V E K.

folyóiratok,

ÁRJEGYZÉKEK,

számlák,

ZÁRSZÁMADÁSOK,

BÁLI MEGHÍVÓK,

TANCRENDEK,

FALRAGASZOK,

KÖRLEVELEK,

a legszebb kivitelben.

a „SZABADSÁG“

pol. napilap,

kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,

gyorsajtóval felszerelt

K Ö N Y V N Y O M D A,

hol mindennemű

NYOMTATVÁNYOK

izlésteljesen, gyorsan és
pontosan, a legolcsóbb
árak mellett készíttetnek.

H I R D E T É S E K

a
„SZABADSÁG“

részére

jutányosan felvételnek.

A
„SZABADSÁG“a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.

ELŐFIZETESI ÁR:

Helyben:

Egész évre . . . . 12 kor.

Fél évre . . . . . 6 kor.

Negyed évre . . . . 3 kor.

Vidéken:

Egész évre . . . . 20 kor.

Fél évre . . . . . 10 kor.

Negyed évre . . . . 5 kor.